

PATER SANGERSKRING MAASEIK

Aangesloten bij de Federatie van Geschied- en Oudheidkundige Kringen van Limburg

- Webstek : www.patersangerskring.org
- Voorzitter: Jos Henckens, tel. +32 494 78 66 65, joshenckens@teletraffic.be
- Secretaris : Jan Rutten , tel. +32 89 81 19 42, jan_rutten@skynet.be
- Penningmeester: Annie Metten, tel. +32 89 56 59 26, lene.annie.metten@skynet.be
- Bankrelatie : 453-4099021-85 - IBAN: BE89 4534 0990 2185 - BIC : KREDBEBB

**De troebelen in de Nederlanden in 1568.
Voordracht door Jos Henckens
woensdag 14 maart 2018 - Brasserie De Beurs Maaseik**

Sofonisba Anguissola.
Portret van Filips II (1565).
Madrid - Museo del Prado.

Frans Hogenberg.
De onthoofding van Egmond en Horne (1568-1570)
Amsterdam - Rijksmuseum

Burgeroorlog tussen Koning en Prins (± 1577).

Jacques Callot. De ophanging. -
Les Grandes Misères de la guerre (1633).

Geachte leden en sympathisanten van onze Pater Sangerskring

Vanaf de 16de eeuw spoelden een reeks stroomversnellingen in de organisatie van en in de opvattingen over de samenleving. Deze kolkten wild naar boven in diverse *protestantse* opstoten, die echter door de Kerk met steun van het wereldse bestuursapparaat wat laatijdig, maar virulent werden bestreden.

Dit thema hebben we u reeds tijdens dit werkjaar in een aantal voorbijgane activiteiten laten proeven. Dhr. Jos Venner vertelde ons over *de Reformatie in de beide Limburgen*. In Utrecht bezochten we de tentoonstelling *De kracht van Luther* en dr. Gottlieb Blokland bracht ons het verhaal van *het protestantisme in België*. Zelfs tijdens onze laatste uitstap naar Hohenbusch en Erkelenz konden we de *contrareformatorische* smaak nog proeven.

Hoe ging het verder?

Deze spanningen werden politiek uitgebuit door de Habsburgse vorsten enerzijds en de lokale potentaten aan de andere kant, met wisselend succes. In 1543 kon Karel V Willem de Rijke van Gulik en Kleef dwingen zijn rechten op Geldern op te geven. In de Nederlanden barstte de spanning uit in de baldadige *Beeldenstorm* (1566-1567). Het gemoed van vorst Filips II raakte bezwaard en in die geest stuurde hij zijn gestrenge secondant Fernando Álvarez de Toledo y Pimentel, de hertog van Alba, naar Brussel. Met harde hand werden ketters en opstandelingen opgepakt en op een (brand)hoop gegooid. Via onze Vaderlandse Geschiedenis ruiken we van net vierhonderdvijftig jaren terug nog de verkoelde assen van Egmont en Horn, van de heren van Steyn-Bronkhorst, van de Kartuziers van Roermond en zovele anderen nog...

De Nederlanden raakten verwickeld in een burgeroorlog die als de *Tachtigjarige Oorlog* (1568-1648) bekend werd. De scheiding werd een bloedige scheuring, doordoesemd met anarchie en redeloos geweld, de hel op aarde, ook door Bruegel voorzeid in duistere doeken. Maar de endemische bloederziekte leefde ook daarbuiten, waaronder in het Duitse Rijk met de al even schrijnende *Dertigjarige Oorlog* (1618-1638).

Het Luikse Prinsbisdom, maar ook de kleine heerlijkheden in de buurt (Horn, Geldern, Gullik, de vrije Rijksheerlijkheden, enz.) lagen als weerloze prooien tussen deze koortsige bloedbanen, onze kwetsbare bevolking werd meer dan draaglijk gebrandschat door haveloze huurlingen. De ooit welvarendste regio van Europa verloor haar glans...

Stof genoeg voor een indringende avond. Onze wereldbeleving ook vandaag nog (denk aan de grens) is erdoor getekend. De mensheid heeft er niets van geleerd, gelet op het roofzuchtige rapaille dat delen van onze 'moderne' wereld verkracht...

Praktisch:

Dag/tijd: woensdag 14 maart 2018 – 20.00u.
Locatie: Brasserie De Beurs - Markt 7 Maaseik
Toegang: leden betalen 2 €, niet-leden 3 €.